

Leden van de gemeenteraad van Rotterdam
Aan de Griffie
Per adres
Postbus 70012
3000 KP Rotterdam
Email: info@griffie.rotterdam.nl

Rotterdam, 7 april 2023.

Betreft:
herinrichting Claes de Vrieselaan

Geachte leden van de gemeenteraad,

Met deze brief willen wij, bewoners van Claes de Vrieselaan-noord (gelegen tussen Middellandstraat en de Mathenesserlaan), uw aandacht vragen voor de aanstaande herinrichting van de Claes de Vrieselaan. De Claes de Vrieselaan dreigt te worden ingericht op een manier die tegen de zin en wens is van de meeste bewoners. Een groot deel huishoudens van dit deel van de Claes de Vrieselaan heeft ons dit reeds schriftelijk laten weten. Met deze brief vragen wij uw hulp en steun, om samen nog eens te kijken hoe het ook anders kan.

Wat is er aan de hand?

Sinds 2019 loopt het participatie- en co-creatie traject voor de herinrichting van de Claes de Vrieselaan. We hebben de afgelopen jaren vrij consequent aandacht gevraagd voor bredere en groene stoepen. Toch ligt er nu een ontwerp van Stadsontwikkeling waarbij de stoepen even smal blijven als nu. Dat vinden wij om vele redenen een gemiste kans.

Waarom bredere stoepen?

De stoep is een logische plek voor bewoners om elkaar te ontmoeten. Op een bredere stoep kunnen jonge kinderen spelen voor het huis terwijl de ouders een kopje koffie drinken. Bewoners komen elkaar daar tegen en maken een praatje. Ook is de sociale veiligheid op de brede stoep beter. Immers vanuit de huizen horen we wat er op de stoepen gebeurt en hebben we er zicht op. Soms nemen we, de vuilniszak wegbrengend, op weg naar de afvalcontainer wat zwerfafval mee.

Wij zien het in de praktijk niet gebeuren dat jonge kinderen zelfstandig oversteken tussen twee rijen geparkeerde auto's, om naar de middenberm toe te gaan om daar te gaan spelen. Terwijl dit het wel het toekomstbeeld is dat Stadsontwikkeling voor ons schetst: de middenberm wordt volgens Stadsontwikkeling straks een prettige verblijf- en ontmoetingsplek. Maar de Claes de Vrieselaan is daarvoor volgens ons te druk met autoverkeer. Ook als auto's straks maar 30 km per uur mogen rijden blijft de autoweg met aan beide kanten twee rijen geparkeerde auto's een te grote barrière.

Er zullen geen ontmoetingen tussen straatgenoten plaatsvinden op de middenberm. Er is namelijk geen reden om de middenberm, opgesloten tussen twee aaneengesloten rijen met auto's, te gaan gebruiken. Het zal geen vanzelfsprekende ontmoetingsplek zijn. We verwachten, zoals de praktijk laat zien bij vele middenbermen, dat het hooguit een ideale honden uitlaatplaats kan worden.

Daarbij ligt overlast en anonimiteit op de loer. Het zicht op de brede middenberm zoals de ambtenaren nu voorstellen wordt belemmerd door een dubbele rij aaneengesloten geparkeerde auto's en een rijbaan. Van sociale veiligheid en eigenaarschap zal geen sprake zijn.

Stadsontwikkeling houdt vast aan een stedenbouwkundig concept van een brede middenberm en is niet gevoelig voor onze sociale-, veiligheid- en leefbaarheidsargumenten. De betrokken ambtenaren geloven in de toegevoegde waarde van een brede middenberm voor de straat, maar kunnen tegelijkertijd geen referentie geven van een, in sociaal opzicht, geslaagde middenberm, die geflankeerd is door twee rijen van aaneengesloten geparkeerde auto's.

De waarde van een brede stoep is in vele publicaties aangetoond. Hierin komt telkens naar voren dat brede, groene stoepen leiden tot sterkere sociale cohesie en meer sociale duurzaamheid.

Het lijkt er op dat we te maken hebben met een stedenbouwkundige droom versus een bewezen concept.

Hoe is het zo gekomen?

Daar zullen de lezingen over verschillen. We beschrijven daarom onze beleving. In het co-creatie proces liepen de doelen en wensen van de gemeente en bewoners aanvankelijk gelijk op: het moest veiliger, het moest groener en klimaat-adaptiever. Dat wilde de gemeente. En dat wilden wij ook. Het behoud van de bomen werd gepresenteerd als bewonerswens hoewel wij ons echt niet konden voorstellen dat iemand die zou willen rooien, na alles wat er 30 jaar geleden bij de vorige herinrichting was voorgevallen.

Het door de gemeente opgestelde Programma van Eisen met doelen en wensen liet zich uitstekend verenigen met onze wensen van een bredere en groene stoep. Maar de tram maakte een en ander wel lastig.

In deze fase was het opheffen van de tram nog onzeker, maar zoals de co-creatie adviseur Mooi, Mooier Middelland al meldde: "Als de tram eruit kan ontstaat er een zee van mogelijkheden".

Onze perceptie is dat er ergens in dit traject, op het moment dat duidelijk werd dat de tram eruit kon en de "zee van" ontwerpruimte daadwerkelijk ontstond, de wens voor een brede en groene stoep uit het zicht is geraakt.

Aan ons is het moment dat de tram weg kon nooit gecommuniceerd, ook is nooit met bewoners stilgestaan bij de mogelijkheden die op dat moment ontstonden.

Stadsontwikkeling heeft zich meteen gestort op een ontwerp met een brede groene middenberm en heeft nooit overwogen een alternatief met een brede stoep uit te werken. Toen wij gewapend met stiften en potloden het ontwerpatelier in oktober 2022 bezochten was de teleurstelling dan ook groot toen bleek dat we alleen nog opmerkingen mochten maken bij een ver uitgewerkt ontwerp met een brede groene middenberm.

Waar was de brede stoep gebleven?

Op ons verzoek is daarna door de gemeente nog gekeken naar een variant met een brede stoep. Van begin af aan was duidelijk dat dit voor de ambtenaren een "moetje" was. Hoewel wij graag samen naar één ontwerp met draagvlak wilden toewerken ontstond er een wij-zij situatie met een uitgewerkte variant met brede middenberm van

de gemeente en een houtje touwtje variant met brede stoep. De projectleider en landschapsontwerper gaven telkens aan, in woord en op schrift, dat ze geen enkel voordeel van een variant met brede stoep konden bedenken en er wel een beetje klaar mee waren. Voorstellen om ook externen en anderen daar eens naar te laten kijken werden in de wind geslagen, evenals voorstellen om de opties fysiek in de straat tastbaar en visueel te maken (en daarmee bespreekbaar met vele bewoners). Ook een gezamenlijke consulatie van bewoners werd niet opgepikt. Wel wilde de projectleider de besluitvorming uitstellen als wij binnen een week met goede argumenten zouden komen.

Bewoners maakten vergelijking beide varianten

Op verzoek van de projectleider heeft een groep bewoners toen binnen een week een vergelijking tussen beide varianten (brede stoep en brede middenberm) opgesteld en alle argumenten helder op een rij gezet (dit stuk is bij ons op te vragen indien gewenst). Onze conclusie is dat met een herinrichting met een brede stoep ook de opgestelde doelen uit het Programma van Eisen worden gehaald en dat er zelfs nog meer potentie in zit. Nog meer potentie omdat de variant met brede stoep nog veel minder is uitgewerkt dan die met brede middenberm.

De besluitvorming werd uitgesteld. "Hoera", dachten wij. De reactie van de gemeente liet een maand op zich wachten met een voor ons teleurstellend resultaat: Wij van de gemeente adviseren de variant van de gemeente. Wel kunnen we de stoepen even breed of smal houden als nu, door de rijbaan te versmallen.

Op onze leefbaarheidsargumenten werd niet ingegaan. Sterker er werd aan ons een oproep gedaan om iets van de brede middenberm te maken.

De situatie die nu dreigt is dat de Claes de Vrieselaan wordt ingericht op een manier die tegen de zin en wens is van de meeste bewoners op dit deel van de laan.

Peiling in de straat en draagvlak

We zijn aan het inventariseren hoe – op dit moment en in dit stadium van het traject – andere bewoners van dit deel van de Claes de Vrieselaan er over denken. We hebben tot nu toe ca 110 huishoudens bereikt. Inmiddels hebben (peilmoment 6 april) we 68 schriftelijke reacties gekregen (respons 62 procent). Daarvan spreken zich 64 zich uit voor een bredere stoep (dat is 94 procent). Drie huishoudens hebben zich uit gesproken voor een brede middenberm en 1 heeft geen mening. De reacties druppelen nu nog binnen, maar het signaal is zo helder dat we niet meer wachten met onze vraag om uw hulp. Te meer omdat ambtelijke besluitvorming over de herinrichting aanstaande is.

Wat vragen wij

We hadden gehoopt met denkkraft van ons, bewoners, maar tegelijkertijd ook deskundigen in co-creatie, ontwerpers, architecten en groen beheerders, samen met de gemeente tot een geweldig ontwerp voor de Claes de Vrieselaan te kunnen komen. Echter het cluster Stadsontwikkeling houdt vast aan hun variant. Met behoud van de smalle stoepen.

We hebben gehoord dat de ambtelijke besluitvorming op 30 april gaat plaatsvinden. We doen nu een beroep op u. Als laatste strohalm. Wij vragen u nu om hulp. Wij willen dat u de besluitvorming 'on hold' zet zodat we het co-creatie proces samen met de gemeente alsnog een kans kunnen geven. Een co-creatieproces waarbij de wensen en argumenten van de bewoners serieus een plek krijgen en we samen tot een geweldig ontwerp kunnen komen.

Rekenend op uw hulp en steun,

Namens een grote groep van 64 huishoudens aan de Claes de Vrieselaan noord.